

DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE

A magyarországi nagy- és kistőzsdetulajdonosok szakközlönye és értesítője.

A DOHÁNYGYÁRTÁS, ELADÁS, VALAMINT A HOZZÁTARTOZÓ CIKKEK SZAKKÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár fél évre 5 kor.

Kiadótulajdonos és felelős szerkesztő:

HATSEK ADOLF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VI., Eötvös-utca 5.

hová az előfizetési összegek
— valamint a kéziratok küldendők. —

TARTALOM: A kistrafikosok keresete. — Vegyes hírek. — Pályázati hirdetésény.

A kistrafikosok keresete.

A dohányegyedárúság több mint fél-százados fennállása óta, amely időből leszámítandó tizenhat év, amelyekben tudniillik az osztrák dohányjövedék gyakorolta Magyarországon az egyedárúság jogát, a dohány-elárusítás még mindig nem vált oly élet-pályává, amelyet mint minden egyéb foglalkozást, valamely kategóriába lehetne sorozni. Hiszen mindeddig lehetetlen volt a dohánykisarúst akár az állam által alkalmazott munkásnak akár pedig kereskedőnek tekinteni. Alárendelt viszonyát tekintve azt hihetnők, hogy állami alkalmazott, ellenben ha megadózásának mérvét tekintjük, akkor kereskedőnek kell tartanunk, mint a nagykereskedőt és a bankárt, akik szintén, miként ő is a III-ad osztályú kereseti adót fizetők sorába tartoznak. Voltaképen fölösleges volna arról beszélnünk, hogy mily kereseti osztályba tartozik a dohánykisarús, ha egész jóléte és keserve nem függne ezzel össze. Ezt tőlünk telhetőleg be akarjuk e helyen bizonyítani. Kezdjük a trafikosok vasárnapi munkaszünetén. Évek sora óta folyik a harc az általános vasárnapi munkaszünetért. A pénzügyminiszterium a lehetőség határain belül megtette kötelességét és az üzletek bezárását megengedte, a további lépéseket a kereskedelmi miniszteriumnak kellene megtennie és az üzletek bezárását elrendelni. A kereskedelmi miniszterium minden más szakmára vonatkozólag már ily értelemben rendelkezett, csak a trafikosokra vonatkozólag nem, ezekre nézve

ügylátszik nem tekinti magát illetékesnek. Menjünk tovább. Van nekünk kereskedelmi kamaránk, amelynek fenntartásához a trafikosoknak is hozzá kell járulniok. Minden kereskedelmi ágat megvédelmez, mindegyikért helyt áll, csak a trafikosokkal nem törődik. Miért? Nos, mert a kereskedelmi kamara sem tudja, hogy a trafikos hová tartozik. De menjünk még egy lépéssel tovább. Az adókiadó bizottság a dohányárúst a harmadosztályú kereseti adó szerint adóztatja meg. Miért? Hisz itt inkább lehet fix jövedelemről szó, mint az ellenkezőjéről. Mert úgy a provízió, mint az elárusítás köre meg van határozva. De akárhogy is áll a dolog, semmi esetre sem lenne szabad a dohányárúst a III-ad osztályú kereseti adót fizetők közé sorozni. Hogy ez megtörténik, ez annak a bizonyítéka, hogy foglalkozásának neme tekintetében nincsenek tisztában.

Számtalan hasonló dolgot sorolhatnánk még föl, melyek mind azt bizonyítják, hogy egyáltalán nincsenek azzal tisztában, a kistrafikosok foglalkozását miképpen kellene felfogni, hogy a hatóságok és a publikum állásukhoz mértén bánjanak velük. Hivatalos helyiségében a legkisebb pénzügyőr is oly fesztelenül és parancsolólag viselkedik, mint maga a közönség. Kötelességek mindenkivel szemben és semmi jog, — ez a dohányárús keserve sorsa. A dohányárúst egyik életpályához tartozónak sem tekintik s ez végzetessé válik reá nézve. Ha valamit akar, úgy senki sem törődik vele, ellenben mindenki azt hiszi,

hogy mindent kívánhat tőle, mintha csak egyedül a közönség kényelmére és semmi másért léteznék.

Ez az a körülmény, amelynek minden dohányárust közelebbről kellene érintenie. Mert legkevésbé sem közömbös, hogy a hatóságok és a közönség valamely életpályát annak tekintik-e, ami, vagy pedig, hogy valami cigánymesterségnek tekintik.

Tagadhatatlan, hogy e szégyenletes állapotnak maguk a dohányárosok az okai. Hiszen egy félszázadon át egyszer sem kísérelték meg, hogy egy testületté egyesüljenek, hogy mindazt keresztülvigyék, ami érdekeiknek megfelel. S amíg nincs egyetlen társadalmi osztály, egyetlen hivatás, melyet valamely oldalról nem támogatnának, mert hozzájuk való tartozását bebizonyítja, addig a kisáros mind ezeken kívül áll és adott esetben egyetlen közigazgatósági hatóság vagy testület sem fogja pártját. Mindeddig úgy az egyesek, mint az összeség mindazon esetekben, amidőn az egyesek vagy a trafikosok összeségének érdekeit megsértették, szerényen hallgatott. Hogy is ne? Mert mit használt volna az egyeseknek vagy az összeségnek, ha épen valamely alkalommal felléptek volna? Hisz ezt minden alkalommal tüntetésnek tekintették volna. Valamely életpálya, hogy ha az is akar lenni, mindenekelőtt testületet kell hogy alkosson, amely mint jogi személy minden adandó alkalommal szavának súlyát a serpenyőbe vetheti. Mert nem-e nevetségesen komikus dolog, ha 60,000 dohányáros közül, akik Magyarországon léteznek, vagy féltucat ember valamely hatósági intézkedéssel szemben való elégedetlenségének ad kifejezést és ez ellen állást foglal? Ennek az eljárásnak a hatóságok és a közönség gunyját és megvetését kell kihívnia. S végül, vajjon azok, akik ily bohóckodásra vállalkoznak, egyáltalán komolyan vehetők? Hisz az is igaz, hogy a 60,000 dohányáros közül 50,000-t alig lehet ilyeneknek számítanunk. A falusi kisember, aki állandó üzlete mellett egy trafikot is vezet, szigorúan véve mint trafikos nem jöhet számításba. De ezek mellett a hátralevő 10,000 trafikosnak annál nagyobb érdeklődéssel kell üzletük iránt viseltetniök, ha egyáltalán meg akarnak élni. S

ennek a 10,000 trafikosnak komolyan kellene törekednie arra, hogy egy életpályát alkossanak, miáltal azt a jogot szereznék meg, hogy üzletüket maguk vezethessék, ahelyett hogy azt a legkülönbébb elemek vezetnék és befolyásolnák, amiként az ma történik.

És épen e célból manapság a dohányáros már nem nélkülözhet egy bizonyos szövetséghez való tartozandóságot. Vagy belép ebbe a szövetségbe, vagy pedig azon kívül marad, a legegyszerűbb emberek játékaul adja oda magát és ezáltal öntudatlanul is kartársai ellen harcol. A szövetség, amely igen komoly és áldásos működésre van hivatva, az összes trafikosok érdekében áll fenn és ehhez képest üdvös munkássága minden dohányárosnak javára fog válni. Aki nem akar és a legrövidebb időn belül nem is fog e szövetséghez csatlakozni, nemcsak az összeségnek, hanem jelentékeny mértékben önmagának is árt. Ha azonban tényleg ilyen indolens és rosszakarátú trafikosok vannak, akkor a trafikos pálya tényleg jobb sorsot nem érdemel.

Vegyes hírek.

A trafikosok vasárnapi munkaszünete. Még élénk emlékezetben van az a komédia, amelyet a dohánynagyárosok szövetsége rendezett, amidőn néhány kistrifikost vezetett a különféle miniszterek elé, hogy ott teljesen jelentéktelen dolgokat adjon elő. Ezek közé tartozott az általános vasárnapi munkaszünet kívánása is. Természetesen a »küldöttség« rögtön elhíresztelte az ujságokban, hogy sikerült neki ennek behozatalára nézve ígéreteket nyernie.

Hogy mily szánalmas eredményt ért el ez a küldöttség, az most kiviláglik. *Kossuth* kereskedelmi miniszter tudatlik egy rendeletet bocsátott ki, melynek értelmében a más üzletekkel kapcsolatos trafikok zárva tartandók, ellenben a trafikok, amelyekről tulajdonképen szó volt, tetszés szerint, nyitva maradhatnak, vagy becsukhatnak. Eszerint az úgy még kedvezőtlenebbül intéztetett el, mint ezelőt. Mert most még azoknak a trafikosoknak is, akiknek érdekükben állott üzletüket nyitva tartani, üzletüket be kell csukniok, noha ezzel ép oly kevéssé van a másik részen, tudatlik az igazi trafikosokon segítve, mint előbb. Ezek a deputációk, melyek úglátszik csak arra fektetnek súlyt, hogy tagjaik névsorát a lapokban közölve lássák, tehát kartársaikat érzékenyen megkárosították, amit mi teljesen felfogunk, mert az illető hivatalokban a dolgok állását igen jól ismerik.

A bécsi kisárusok szövetsége. Szegény Sapita! Ha te megérted volna, hogy mi lett a te eszméidből, a te becsületes munkásságodból, amelyet az ausztriai kisárusok érdekében kifejtettél, hogy ebből mily veszedelem származott, még ma is megfordulnál sírodban!

Mintegy 10 évvel ezelőtt a derék Sapita Bécsben egy kisárus-szövetséget és egy trafikos lapot alapított, amely utóbbi egyszerű, de becsületes módon szolgálta kartársai érdekét, mert ő maga is trafikos volt. Azonban annyi akadályt állítottak útjába, hogy a szegény ember csakhamar kedvét veszítette és otthagya az ujságot és a szövetséget is. Nemsokára ezután meghalt.

Azóta már többször megkísérelték a megkezdett művet folytatni, de nem sikerült. Végül azonban előkerült egy praktikus ember, egy hirdetési ügynök, akinek a szakmáról ugyan halvány fogalma sem volt, de annál több volt benne a vállalkozási szellem. Megalapította az egyesületet s rögtön egy lapot is adott ki. De egy új ág pénzbe, nagyon sok pénzbe kerül s miután ez a derék üzletember nemsokára belátta, hogy a kistrafikosokból csak keveset lehet kiválaszni, a gazdag nagyárusokkal próbálkozott meg. Ezek azonban csak azt akarták, hogy a kistrafikosok velük tartsanak s ne forduljanak ellenük, amit azonban a kistrafikosok tisztelettel visszautasítottak. Szövetségükben nem akartak semmiféle közösséget a nagytrafikosokkal.

Most e spekulatív szellemű vállalkozónak sikerült a pénzügyminiszteriumtól engedélyt nyernie, hogy a kistrafikos-szövetség javára sorsjegyeket bocsáthasson ki. A pénzügyminiszter csodálatosképen belement ebbe a dologba anélkül, hogy legalább ellenőrzést gyakorolna. Tehát az lett az eredmény, hogy az egész befolyt összeg, 30 000 korona, eltűnt, illetőleg fölemésztették a költségek, amelyekkel majd el fognak számolni.

A szövetség fennáll ugyan, de miként a fentebbiekből következtethetjük, léteért harcot kell folytatnia. Amint értesülünk, Schulzné elnöknő, az elnök, valamint a választmány tagja, a legtöbb bécsi trafikos részéről támogatásban részesülnek, hogy a nemes céloknak, amelyeket a szövetség szolgál, szentelhessék magukat. Annak idején a magyar dohányárusok szövetsége elnökét és titkárát Bécsbe küldte ki, hogy ezt a szövetséget üdvözljék és berendezését tanulmányozzák. Mit tanulhattak ott ezek az urak?

Az ugynevezett Szt.-András-dohány termelői Heves és Nógrád megyében, kérvénnyel fordultak a pénzügyminiszterhez, amelyben a termelvényeik számára megállapított árak fölemelését kérték. Itt a Muskotály, Vitnyédi, Verpeléti nevek alatt forgalomba kerülő legfinomabb magyar pipadohányról van szó.

A dohány-hulladék, mely kitűnő trágyaszernek bizonyult, a gazdák részéről oly keresett, hogy a dohánygyaraktól a gazdasági egyesület részére át-

gedett mennyiséget szívesen vásárolják és megfelelően jól fizetik. Nem volna-e célszerű, ha a dohányjövedék évenként pályázatot írna ki ezen rendkívül hasznavehető cikknek eladására?

A budapestvidéki m. kir. pénzügyigazgatóságtól.

106097 sz.
IV.—1906.

Árlejtési hirdetmény.

A budapestvidéki m. kir. pénzügyigazgatóság ezenel közhírré teszi, hogy az előmozdítás folytan megüresedett kiskunfélegyházai dohánynagyáruda kezelésének biztosítása végett írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalást fog tartani.

A kiskunfélegyházai dohánynagyáruda, amellyel közönséges dohánygyártmányok, valódi havari a szivarok eladása, valamint bélyegjegyek és váltóúrlapok kicsinbeni eladása s esetleg különlegességi dohányneműek eladása is össze van kötve és amely dohánynagyáruda 104 ki-áradat át el készlettel, a dohánygyártmányokat a szegedi dohányáraktárból szerzi be.

A dohányárudának az 1903 évben elért forgalma volt 232.327 kor. 71 fill. azaz Kettőszázharminckettőezerháromszázhuszonhét kor. 71 fill. és pedig:

1. a saját üzletében kicsinyben eladott dohánygyártmányokat 20.120 kor. 53 fill. 2. a hozzáutalt kisárusoknak kiszolgáltatott 197.292 kor. 28 fill. 3. mérsékelt áru pipadohányban 1.707 kor. 02 fill. 4. különlegességi dohányneműekben 13.207 kor. 88 fill. összesen: 232.327 kor. 71 fill.

A volt dohánynagyárus a közönséges dohánygyártmányok után 1,8%, a különlegességi dohánygyártmányok után 3% tözsdíjat élvezett.

Az államkincstár az árudának bizonyos összegben meghatározott jövedelmet nem biztosít.

Vállalkozó köteles a fogyasztási viszonyoknak megfelelő 8 napi tartalék készletet minden időben érintetlen állapotban tartani.

Versenyzők tartoznak bánatpénz fejében 8000 koronában megállapított állandó dohánykészlet értékének 10%-át azaz 800 koronát a csatolt minta szerint szerkesztendő, 1 koronás bélyeggel ellátandó, lepecsételt ajánlathoz vagy készpénzben mellékelni, vagy pedig ezen összeget valamely kincstári pénztárnál letenni és az erről szóló nyugtát az említett ajánlathoz csatolni. Olyan ajánlatok, melyek kellőképpen fel nem szerelvek, vagy más pályázók ajánlatára hivatkoznak, ugyszintén a kitűzött határidő letelte után benyújtott ajánlatok, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Távirati ajánlatok el nem fogadtnak. A verseny tárgyalásban részt nem vehetnek, a kik a törvény értelmében szerződés kötésre nem képesek, avagy büntény

csempészet vagy másnemű jövedéki kihágás miatt elítéltek, vagy az ellenök emelt vád terhe alól bizonyítékok hiánya miatt mentettek fel. Továbbá kizárva az egyedárusági tárgyak volt árusítói, a kik a jogosítvány gyakorlásától büntetésből elmozdítottak.

Ha ezen akadályok egyike vagy másika csak az áruda átadása után jutna a hatóság tudomására, a pénzügyigazgatóságnak jogában áll az eladási engedélyt azonnal megvonni, illetve a nagyárudát felmondani. A nagyáruda elnyerésére annak lehet kilátása a ki a százalékokban kifejezendő legkisebb tőzsbért igényli határozottan kijelenti azonban a pénzügyigazgatóság, hogy az ajánlatok közötti szabad választás jogát a kir. államkincstár magának fenntartja. Azon versenyzők bánatpénze, a kiknek ajánlata el nem fogadtatik a dohányáruda végleges betöltése után vissza fog adatni, az elfogadott ajánlat bánatpénze pedig csak a csonkithatlan tartalékkészlet beszerzése után fog visszaadatni. Ha a vállalkozó a dohánynagyárudát az annak átvételére kitűzött határidőben át nem veszi, vagy ajánlatától később önként visszalép úgy bánatpénzét elveszti, a kir. pénzügyigazgatóság pedig a dohánynagyáruda kezelésének betöltése végett újabb árlejtést fog kiírni. Az ajánlatok, melynek a pályázók nagykorúságát, erkölcsiségét, vagyoni állapotát és fedhetlen előéletét igazoló hatósági bizonylatokkal felszerelendők. 1906. évi november hó 26. napjának délelőtti 10 órájáig ezen pénzügyigazgatóság főnökéhez nyújtandók be.

Budapest, 1906. október 25.

Magyar királyi pénzügyigazgatóság.

64083

IV. 1906.

Ajánlati hirdetmény.

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság részéről ezzenel közhírré tétetik, hogy az üresedésbe jött panyakotai dohány nagyáruda kezelésének betöltése céljából alólírott m. kir. pénzügyigazgatóságnál 1906. évi november hó 14-én d. e. 10 órakor írásbeli ajánlatok útján verseny tárgyalás fog tartatni.

Az ajánlatok tárgyát a dohány forgalom utáni tőzsdíj fogja képezni.

A jogosítvány annak fog adatni a ki erre alkalmasnak találta és ki a legkisebb tőzsdíjat követeli.

Az eddigi dohány nagyárus a dohány anyagnak nagybani eladása után 3,2% azaz három egész kettőtized százalék tőzsdíjat élvezett.

A kisárusulási valamint a havanna szivar árusítási joggal bélyeg és váltóúrlap árulási kötelezettséggel is egybekötött dohány áruda múlt évi forgalma 246878 kor. volt, melyből 2412 kor. saját kisárusádjára 244.003 korona pedig az anyag beszerzés végett hozzá utalt

165 dohány kisárus forgalmára, 463 kor. pedig a mérsékelt áru pipadohány forgalmára esik.

Az 1 koronás bélyeggel ellátott, saját kezűleg aláírt és lepecsételendő ajánlatokban — melyek legkésőbb f. évi november hó 14-én d. e. 10 órájáig az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság főnökéhez közvetlenül benyújtandók, vagy posta útján beküldendőek lesznek — a követelésbe vett kezelési díj % -ban számmal és betűvel tisztán kifejezendő, s hozzá a magyar állampolgárságot, nagykorúságot igazoló hatóságilag kiállított erkölcsi és vagyoni bizonyítvány is csatolandó.

Aradon, 1906. október 20.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Szerkeszői üzenetek.

K. F. úrnak Szeged. Igaza van, az ottani nagytrafik tényleg állami kezelésben volt. Azonban az nem áll, hogy az elárulás költségei emelkednek, ha az állam maga szolgáltatja ki az árukat a kistrafikosoknak. Természetesen úgyamiként akkor történt, mindenestre. De Ön elfelejti, hogy az összes kisárusok közvetlenül a dohányraktárban is be vásárolhattak volna. Mert kinek volna szüksége a dohányraktárakra, ha nem volnának nagytrafikosok?

K. K. úrnak Temesvár. Önnek teljesen igaza van. Az illetőnek keze tényleg közrejátszott ebben a dologban.

M. J. úrnak Budapest. Szó sincs róla! Figyelmeztetjük Önt, hogy ne féljen és ha Önt bárki megfenyegeti, forduljon csak hozzánk, mi majd intézkedünk, hogy más nagytrafikhoz utasítsák vásárlás végett.

„BOURBON“

szivarkahüvelyek, az egyedüli hüvelyek, amely dohánynagyárusok és különlegességi raktárok részére ajánlható. A hüvelyküzletben divatos verseny sajnos következménye, hogy a dohánynagyárusok és különlegességi raktárok tulajdonosai már nem foglalkozhatnak haszonnal a hüvelyek elárulásával. Ezen visszás állapotra segitendő ily feltételek mellett, hozza forgalomba az **Elster és Topf** cég a „Bourbon“ szivarkahüvelyeket, a melyek az inreális versenyt kizárják. A „Bourbon“ hüvelyeket kitünő sikerrel vezette be már is több dohánynagyárusító u. m. **Hirsch Jakab budapesti**, továbbá az **aradi, miskolci, brassói, segesvári, kassai, kolozsvári, szabadkai, prágai, brünni, olműci, linzi, innsbrucki stb. különlegességi árudák.** Elster és Topf lemergi cég kívánatra szivesen szolgál mintákkal és irlapokkal, melyekből a dohánynagy- és különlegességi árudák részére biztosított előnyök megtudhatók.

„DOHÁNYÁRUSOK KÖZLÖNYE“

ORGAN FÜR DAS GESAMMTE TABAKFABRIK U. VERSCHLEISSWESEN, WIE AUCH DER DAZU GEHÖRIGEN FÄCHER

INHALT: Der Erwerb des Tabakkleinverschleissers. — Vermischte Nachrichten.

Der Erwerb des Tabakkleinverschleissers.

Während des mehr als halbhundertjährigen Bestandes des Tabak Monopols, von welcher Zeit sechzehn Jahre in Abrechnung kommen, wo die österreichische Tabak Regie in Ungarn das Tabak Monopol betrieben hat vermochte das Tabakverschleisswesen noch immer nicht Beruf zu werden, den man, wir jeden anderen in irgend welche Kategorie einzureihen vermag. Es galt bisher für ganz unmöglich den Tabakkleinverschleisser als einen vom Staate bestellten Arbeiter, oder als einen Handelstreibenden zu betrachten. Ist von der Subordination der er untersteht die Rede, kommt man auf die Vermuthung, dass er ein staatlich Angestellter ist; sieht man die Art, wie er besteuert wird, dann müsste er als Kaufmann betrachtet werden, wie der Grosshändler und Banquier, der so wie er, in die III. Klasse Erwerbsteuer zahlender, zu reihen ist.

Eigentlich wäre es ja überflüssig darüber zu sprechen, zu welcher Berufsklasse der Tabakkleinverschleisser zählt, würde damit nicht sein ganzes Wohl und Wehe zusammenhängen. Wir wollen diess, so gut es geht hier nachweisen.

Beginnen wir mit der Sonntagsruhe der Trafikanten. Seit vielen Jahren währt der Kampf um die obligatorische Sonntagsruhe. Das Finanz Ministerium hat im Rahmen seines können seine Pflicht gethan und das schliessen der Geschäfte erlaubt, das Handels Ministerium müsste ein weiteres thun und das schliessen der Geschäfte an Sonntag anbefehlen. Eine jede Branche wird von ihr demgemäss befehligt, die Trafikanten nicht, für diese, so scheint es, hält sich das Handels-Ministerium als incompetent. Gehen wir weiter. Wir haben eine Handelskammer zu

deren Erhaltung auch die Trafikanten beitragen müssen. Eine jede geschäftliche Branche vertheidigt sie, für eine jede ist sie da, nur für die Trafikanten nicht. Warum? Nun, auch die Handelskammer weiss nicht, wohin der Trafikant gehört. Doch, gehen wir noch um einen Schritt weiter.

Die Steuer-Commission besteuert den Trafikanten gemäss der III. Klasse Erwerbsteuer. Warum? Hier kann ja eher von einem fixen Einkommen die Rede sein, als vom Gegentheil. Denn sowohl die Provision wie auch der Rayon für welchen der Verschleiss gilt sind ja zugemessen. Aber sei den wie immer, im keinem Falle wäre der Tabaktrafikant in die III. Klasse Erwerbsteuer einzureihen.

Dass diess geschieht, beweist nur, dass man über die Art seiner Beschäftigung im Irrthum ist.

Und noch eine Menge derartiger Dinge könnten wir aufzählen, die sämmtlich beweisen, dass man vollständig im Unklaren darüber ist, wie der Beruf des Kleintrafikanten aufgefasst werden muss, soll ihn Behörde, sowie Publikum auch standesgemäss behandeln.

In seinem Geschäftslokale bewegt und benimmt sich der geringste Finanzwächter geradeso ungenirt und befehlhaberisch, wie das Publikum selber. Pflichten Allen gegenüber Rechte gar keine, das ist das Bittere. Der Tabakverschleisser, dormalen noch weder Fisch noch Fleisch zählt eigentlich zu gar keiner Berufsklasse und das wird ihn zum Verhängnis. Sucht und will er Etwas, denn kümmert sich keiner um ihn, dagegen vermeint Jeder von ihm alles verlangen zu dürfen, als wäre er lediglich zur Bequemlichkeit des Publikums da und zu nichts Anderem.

Dieser Umstand ist es, der jeden einzelnen Tabakverschleisser sehr nahe gehen müsste. Denn es ist ganz und garnicht gleichgiltig, ob eine Berufsklasse, von Behörden und Publikum, als eine solche angesehen wird, oder ob man sie als eine Zigeunerart unter den Berufsgattungen betrachtet.

Es ist unleugbar, dass an diesem beschämenden Zustande die Tabakverschleisser selber die Schuld tragen. Haben sie es doch innerhalb eines halben Jahrhunderts niemals versucht, sich zu einer Körperschaft zu vereinigen, um all das durchzusetzen, was ihren Interessen entspricht. Und während wie gesagt, kein einziger Stand, keine einzige Berufsklasse existirt, die nicht von irgend einer Seite gehalten wird, weil sie die Zugehörigkeit zu ihr nachweist, liegt der Tabakverschleisser ausserhalb desselben und keinerlei Verwaltungsbehörde oder Korporation nimmt sich ihrer gegebenen Falles an.

Bisher hat der Einzelne so wie die Gesamtheit, in allen Fällen wo die Interessen des Einzelnen oder der Gesamtheit, der Verschleisser verletzt wurden, sittsam geschwiegen. Wie denn nicht? Was hätte die Einzelnen oder der Gesamtheit genützt, gerade bei irgend einer Gelegenheit aufzutreten? Das sieht sich ja jedesmal wie eine Demonstration an. Eine Berufsklasse, will sie eine solche sein, muss vor Allem eine Korporation bilden, die als juristische Person bei jeder gegebenen Gelegenheit ihr Machtwort in die Wagschale wirft.

Denn ist es nicht lächerlich komisch, wenn von den 60000 Tabakverschleissern, die sich in Ungarn befinden, ein halbes Dutzend Leute seine Unzufriedenheit mit irgen welcher behördlichen Verfügung zeigt und dagegen Stellung nimmt? Muss ein derartiges Vorgehen nicht den Spott und den Hohn sowohl der Behörden, wie des Publikums herausfordern? Und endlich, sind solche Leute, die sich zu derlei Narrenspossen hergeben, überhaupt ernst zu nehmen?

Es ist ja wahr. Von den 60000 Tabakverschleissern in Ungarn, sind 50000 kaum als solche mitzuzählen. Der kleine Mann auf den Dörfern, der zu seinem jeweiligem Geschäfte auch eine Tabaktrafik fährt, kann

streng genommen als Trafikant nicht recht in Betracht kommen. Aber dafür sind es die übrigen 10000 Tabaktrafikanten im Lande, die ein ganz bedeutendes Interesse an ihrem Geschäfte an den Tag legen müssen, wollen sie überhaupt leben. Und diese 10000 Verschleisser, sie sollten nicht das ernste Bestreben zeigen, eine Berufsklasse zu bilden, wodurch sie sich das Recht erwerben, das Geschäft selber zu leiten, statt es von allen möglichen Elementen leiten und befehligen zu lassen, sowie dies heute der Fall ist.

Und zu dem Zwecke, kann der Tabakverschleisser die Zugehörigkeit zu einem Verbands heute nicht mehr entbehren. Entweder er tritt in diesem seinem Verbands ein, oder aber, er stellt sich ausserhalb desselben, lässt sich zum Spielball der obskursten Leute benützen, und kämpft dadurch unbewusst gegen Kollegen. Der Verband der berufen ist, in sehr ernster und segensreicher Weise zu wirken, er ist für sämtliche Verschleisser da und demgemäss wird seine erspriessliche Thätigkeit auch allen Verschleissern zu Gute kommen. Wehr ihn nicht beitreten wird und und zwar in allernächster Zeit nicht beitreten wird, der hat nicht nur der Gesamtheit geschadet, sondern auch sich, in weit bedeutenderer Weise. Dann aber, wenn es wirklich solche indolente, oder schlechtberathene Trafikanten gibt, denn verdient auch der Trafikantenberuf in der That kein solcher zu sein.

Vermischte Nachrichten.

Die Sontagsruhe der Trafikanten. Man erinnert sich jener Komödie, welche der Grosstrafikanten Verband aufführte, indem er einige Kleintrafikanten zu den verschiedenen Ministerien führte, um ganz unwesentliche Dinge dort vorzubringen. Unter den Letzteren war aber auch das Verlangen, die obligationische Sontagsruhe einzuführen, Selbsterständlich verkündete die Deputation sofort in den Zeitungen, dass es ihr gelungen ist, das versprechen wegen einföhrung derselben zu erlangen.

Welch klägliches Resultat diese «Deputation» nun erzielte, das zeigt sich jetzt. Handelsminister Kossuth erliess nämlich eine Verordnung, dass die mit anderen Geschäftsartikeln verbundenen Trafiken geschlossen werden müssen. Die Trafiken aber um die es sich eigentlich handelte, können je nach Belieben

offen halten oder schliessen. Demnach ist die Angelegenheit noch weit schlimmer, wie sie war, erledigt worden. Denn jetzt haben sogar jene Trafikanten welche ein Interesse daran hatten offen zu halten, das Geschäft zu schliessen, während dem andern Theil, nämlich den wirklichen Trafiken damit ebenso wenig gedient ist, wie früher. Diese Deputationen welche, wie es scheint, nur Gewicht darauf legen, ihre Mitglieder in den Zeitungen genannt zu sehen, haben daher ihren Collegen empfindlich geschadet, was wir recht gut begreifen, da man in den betreffendn Ämtern den Sachverhalt recht gut kennt.

Der Wiener Tabakkleinverschleisser Verband.

Armer Sapita! Wenn Du es erlebt hättest, was aus Deinen Ideen, aus deiner ehrlichen Wirksamkeit, den Tabakkleinverschleissern in Ostereich zu nützen, für Unheil entstanden ist, Du würdest Dich noch heute im Grabe umdrehen! Vor ungefähr 10 Jahren hat der wackere *Sapita* in Wien einen Trafikanten Verein und eine Trafikanten Zeitung gegründet, welche Letztere in schlichter, aber ehrlicher Weise die Interessen seiner Kollegen, denn auch er war Tabakverschleisser, vertrat. Aber man warf ihm so viel Prügel zwischen den Füssen, das der arme Mann bald die Lust an seiner Gründung verlor und Zeitung, wie Verein laufen liess. Bald darauf starb er.

Seither hat man es schon des Öfteren versucht, das Angefangene fortzusetzen, aber es gelang nicht. Endlich kam ein praktischer Mensch ein Inseraten Agent, der wohl keinen blauen Dunst von dem Fache, aber desto mehr «Unternehmungsgeist» hatte. Er begründete den Verein und gab auch sofort eine Zeitung heraus. Eine Zeitung aber kostet Geld, sogar viel Geld und da der tüchtige Geschäftsmann bald einsah, dass die Kleintrafikanten wenig Wille lassen, wenn sie geschoren werden, so versuchte er es mit den reichen Grosstrafikanten. Diese aber wollten bloss die Kleintrafikanten für sich und nicht gegen sich haben, was aber die Kleintrafikanten höflichst ablehnten. Sie wollten keine Gemeinschaft mit den Grosstrafikanten in ihrem Verbands haben.

Nunmehr gelang es dem spekulativen »Unternehmer« bei dem Finanz-Ministerium die Bewilligung zur Ausgabe von Loosen zu Gunsten des Verbandes der Kleintrafikanten, zu erwirken. Unbegreiflicherweise liess sich das Finanz-Ministerium in diese Angelegenheit ein, ohne eine Kontrolle zumindest dabei auszuüben. Das Ergebniss war nun, dass der gesammte erlöste Betrag in der Höhe von 30000 Kronen verschwunden, das heisst in Kosten aufgegangen ist, die nunmehr »verrechnet« werden.

Der Verband existirt wohl, doch hat er, wie gefolgert werden kann einen Kampf für seine Existenz auszufechten. Wie wir hören soll der Präsidentin Frau v. Schulz der Präsident, wie auch der Ausschuss, von den grössten Theil der Wiener Trafikanten unterstützt

werden, um den edlen Zwecken, denen der Verband dienen soll. zu entsprechen.

Seinerzeit hat der ungarische Tabakgrosstrafikanten Verband seinen Präsidenten und seinen Sekretaire nach Wien entsendet, um diesen Verband zu begrüessen, wohl auch um seine Einrichtung zu studieren. Was die Herschaften dort nur gelernt haben müssen.

Der Staat als Melkkuh. Auf keinem Gebiete ist das Bestreben auf Kosten des Staates zu leben so bemerkbar, wie auf dem des Tabakmonopol Wesens. Nicht etwa das der Staat die Arbeit die ihn geleistet wird auch entsprechend bezahlt, o nein! Im Gegentheil! Gerade dadurch weil so Mancher sich die Protektion die er jeweilig genießt auszunützen versteht, leiden Tausende Anderer, die für den Staat sich plagend, bloss ein Stück Brot als Lohn erhalten. Wir haben es mit den sogenannten «Unternehmern» zu thun, welche als Grosstrafikanten, oder Specialitätenhändler ein kleines Kapital in ihrem Geschäfte investirten, irgend einer Person das Geschäft übergeben und von dem verblöbenden Nutzen herrlich leben. Namentlich in der Provinz findet man diese «Unternehmer» häufig, die, für geleistete Kortessdienste oder dergleichen, sich ein Jahres-Einkommen von einigen Tausend Kronen sichern, ohne dabei das Geringste zu hantieren.

Hier in der Hauptstadt hat ein Geldgeber ein sehr bedeutendes Einkommen dadurch, weil er für die Spezialitätentrafik die nothwendige Kautions erlegt hat. Ohne das Geringste bei den Geschäfte zu thun zu haben, erwirbt der gute Mann jährlich ungefähr 16000 Kronen

Ebenso geschieht diess in der Ofner Grosstrafik, wo ein gewesener Militär, nebst seiner hohen Pension und nebst dem Gehalte einer Verkehrs-Anstalt bei welcher er angestellt ist, noch ausserdem ein Einkommen aus der Grosstrafik des II. Bezirkes bezieht, welche ein Anderer führt. Unter solchen Umständen ist es natürlich sehr schwer, auf die Bettelgroschen zu verzichten, die der Staat von den armen Tabakkleinverschleissern in Form einer sogenannten Pachtzahlung einheimst. Wer diese Verhältnisse genau kennt und sieht in welcher corupter Zeit wir leben der greift sich wahrlich nach den Kopf um zu ergründen ob er nicht träumt, denn, wahrlich so schlimm war es in den schlimmsten Zeiten nach dieser Richtung hien nicht und das will bekanntlich viel sagen.

Die Tabakproduzenten, des sogenannten *Szt. András* Tabak, in den Comitaten *Heves* und *Neográd*, sind beim Finanz Minister bittlich, um die Erhöhung der für ihre Tabake limitirten Preise eingeschritten. Es handelt sich hier um die unter die Namen Muskateller, *Vitnyédi*, *Verpeleti* in den Verschleiss gelangenden feinst ungarischer Rauchtabak.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**Tizenkilenczedik sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A **Magy. Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Tizenkilenczedik Sorsjáték. 125,000 sorsjegy 62,500 nyeresmény.

Az I. osztály huzása 1906. november 22. és 23-án tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság**, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben. — **Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.**

Budapest, 1906. Október hó 28 án.

Magyar Kir. Szabad. Osztálysorsjáték Igazgatósága:

LUKÁCS LÁSZLÓ. HAZAY.

A legjobb gyúfa a legolcsóbb!!

Kétségtelenül ilyen a következő, mindenütt jól ismert fajta:

Biztonsági gyújtó:

Honvédszobor gyújtó
Millenium
Népgyufa
Buzbrothers (svédgyufa
karddal)

Krokodil gyufa
Eiffel torony gyufa
Telegráf

Szalon gyújtó:

Millenium gyújtó
Népgyufa
Germán gyufa
Krokodil
Pearlmatches.

Ezen fajok, kitűnő minőségüknél fogva, több világkiállításon nyertek díjakat legutóbb Párisban 1900-ban, Grand Prix-t és arany érmet. (Pojatzi cég.)

Raktárak Budapesten:

DARVAS S. ÉS TÁRSA
V., Hold-utca 9.

LOTTER ÁGOST
VI., Kemnitzer-utca 10.